

**НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ВЪЗРАЖДАНЕ 2013“
ГРАД РУДОЗЕМ, КВ. ВЪЗРАЖДАНЕ, ОБЩИНА РУДОЗЕМ**

**ПРОГРАМА И ПЛАН ЗА РАБОТА НА
НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ВЪЗРАЖДАНЕ 2013“ ГРАД РУДОЗЕМ
ЗА 2024 ГОДИНА**

1.ВЪВЕДЕНИЕ:

Във връзка със ЗНЧ и ЗЮЛНЦ читалището е регистрирано и е вписано в регистъра на сдруженията с нестопанска цел в Агенция на вписванията -Смолян , както следва:

Актуален учредителен акт- от 05.12.2020г. ЕИК 176774519

Фирмено дело: 9/2013г. на Окръжен съд Смолян

Последни вписани промени в регистрацията са след Отчетно-изборно събрание на 10.02.2021година. Представяването на читалището се осъществява заедно и поотделно от Председател - Кито Недков Симеонов и Секретар Елза Севдалинова Байректарова. Дата на изтичане на мандата: 10.02.2024 година.

Съгласно ЗНЧ читалището е вписано в Регистъра на народните читалища към Министерство на културата под № 3590 , последно извършени промени в обстоятелства са вписани на 10.02.2021г.

Настоящата годишна програма за развитие на читалищната дейност на НЧ „Възраждане 2013“ през 2024 г. е съобразена с изискванията на чл. 26а, ал. 2 от Закона за народните читалища.

Съгласно чл. 2. (1) ЗЧН, Народно читалище „Възраждане 2013“, традиционно самоуправляващо се българско културно-просветни сдружения в град Рудозем, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи. В дейността му могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и регионални възгледи и етническо самосъзнание.

Съгласно чл. 2. (2) НЧ „Възраждане 2013“ е юридически лица с нестопанска цел.

Изготвянето на Програмата за 2024 г. цели обединяване на усилията за развитие и утвърждаване на читалището, като важна обществена институция, реализираща културната идентичност на град Рудозем, както и да се засили обществената роля като единствен традиционен културен и образователен център.

Основните направления и приоритети в дейността на читалището произтичат от ЗНЧ, ЗОБ, общинската културен политика осъществяване на основата на съществуващата нормативна уредба и чрез изпълнението на културния календар. Изготвянето на Програмата за развитие на читалищната дейност през 2024 г. цели обединяване на усилията за развитие и утвърждаване на читалището като важна обществена институция, градяща културната идентичност на град Рудозем.

Тя обобщава най-важните моменти в работата на читалището, приоритети, цели и задачи, които ще спомогнат за развитието, укрепването и модернизирването му в общодостъпно и желано място за местната общност. Ще се работи за създаване на условия за превръщането на институцията в културен център, утвърждаващ ценностите на гражданското общество.

Целите заложи в Програма за дейност 2024 г., са съобразени съгласно Чл. 3 (1) и (2) ЗНЧ и са насочени да задоволяват потребностите на населението на град Рудозем, свързани с:

1. Развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователна дейност в град Рудозем;
2. Запазване на обичаите и традициите на град Рудозем;
3. Разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. Възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. Осигуряване на достъп до информация.

За постигане на целите се планират да се извършват основни дейности като:

1. Уреждане и поддържане на библиотеката след извършен ремонт;
2. Развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;
3. Организиране дейността на групите, за инициране и провеждане на празненства, концертни чествания и иновативни дейности съобразно променената епидемична среда;
4. Събиране и разпространяване на знания за родния край и включване в национални инициативи по програма „Живи човешки съкровища“;
5. Създаване и съхраняване на етнографска колекция, съгласно Закона за културното наследство.

2. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩЕТО:

На територията на Град Рудозем функционират Народно читалище „Възраждане 2013“ и НЧ «Христо Ботев 2000».

Читалището има изключително значение за укрепване, популяризиране и развитие на българската идентичност, традиционната култура и духовни ценности

2.1. Външната среда осигурява следните възможности:

- ☑ Културно разнообразие;
- ☑ Сътрудничество с:
 - Министерство на културата
 - Областна администрация Смолян;
 - Община Рудозем;
- ☑ РЕКИЦ „Читалища“;
- ☑ Читалища;
- ☑ Фондация Лале
- ☑ Граждански сдружения и фондации:
European Association of Folklore Festivals – EAFF Official Partner of UNESCO;

2. Участие и работа по проекти, осигуряващи европейско и друго финансиране. „Мобилност“- НФК към Министерство на културата.

2.2. Кой са силните страни на вътрешната среда:

- ✓ Кадрови ресурс с дългогодишен стаж в сферата на читалищната дейност;
- ✓ Материална база – 150 кв.м.
- ✓ Интерес към търсене и развиване на нови форми на читалищна дейност;
- ✓ работа с млади таланти;
- ✓ Сътрудничество на доброволци;
- планувани доброволчески инициативи за подпомагане на хора в неравностойно положение.

2.3. Слаби страни:

- ✓ Квалификацията на читалищното ръководство е необходимо условие и решаващ фактор за актуализиране дейностите на читалището.
- ✓ Територии, засегнати от обезлюдяване.
- ✓ Спира на намаляващото и застаряващо население;
- ✓ Свиване на селските райони - показател за по-широка структурна криза на културния, икономически и трудов пазар;
- ✓ Периферизацията и задълбочаване недостатъци на селските райони.

2.4 Предизвикателства

- Как да работим и търсим нови подходи при реализиране на дейности с изкуствата и културата, за да посрещнем потребностите на оскъдното население и по-ниските нива на взаимодействие?
- Как да се включат възрастни населения в културни и художествени практики?
- Как да осигурим устойчиви културни разработки за празни сгради и неизползвана инфраструктура?

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

- Подпомагане на традиционните читалищни дейности и търсене на нови съвременни форми за тяхното развитие и предаване;
- Създаване на нови условия за развитие и утвърждаване на библиотеката при читалището като център за библиотечно-информационно обслужване на широк кръг потребители;
- Развитие на професионалните умения и повишаване на квалификацията на работещите в културната институция; Обучение по Национална Програма “Учене през целия живот”.
- Засилване интереса и краеведската дейност на местната общност към културно минало на гр. Рудозем;
- Проучване, на автентични песни, съхранени в град Рудозем и издаване на сборници;
- Изграждане на реално партньорство с институции за реализиране на цялостната културна политика в гр.Рудозем;
- Разширяване обхвата на дейността на читалището в обществено значими сфери, като социалната и информационно-консултантската.

- Насърчаване на трансграничното сътрудничество в областта на културата, участие в културни мрежи.
- Формиране на читалището като място за общуване и контакти, успешни социални практики и дарителски акции, повишаване ролята на читалището за социална и културна интеграция на различните социални общности.
- Участие в местното самоуправление и процесите на развитие на гражданското общество, участие в разработването на местни стратегии и превръщането на читалището във фактор за обществен диалог. в гр.Рудозем.

4. РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ

- Закон за народните читалища;
- Закон за обществените библиотеки;
- Закон за културното наследство;
- Закон за меценатството;
- Закон за закрила и развитие на културата;
- Наредба № 2 на МК, от 01.07.2019 г. Обн. ДВ. бр.54 от 9 Юли 2019г /;
- Допълнителни субсидирани бройки;
- Документи при Патронаж.
- Общинска програма за развитие на община Рудозем
- Договор към община Рудозем от 27.11.2014г.

ПЕРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПЛАН-ПРОГРАМАТА

А. ЛЮБИТЕЛСКО ХУДОЖЕСТВЕНО ТВОРЧЕСТВО

Съществена част от дейността на читалището е грижата за разширяване и развитие на любителското художествено творчество.

Художественотворческата дейност в читалището **цели** запазване и *развитие на традиционните ценности* на българския народ, съхранение на обичаите и традициите, както и създаване на нови традиции, породени от нуждите на местните общности. Чрез тази дейност, читалището ще работи за привличане на *млади хора* за участие в инициативи на читалищните самодейни колективи. С изяви на читалището ще се работи за развитие и обогатяване на културния живот в населеното място, за утвърждаване на националното самосъзнание и отчитане и съхранение богатството на местната култура. Чрез тази дейност читалището ще има възможност за популяризиране на общината, областта, страната и чужбина.

Към читалището за творчески сезон 2022/2024 функционират:

1.Образователни дейности:

Кръжоци, клубове, школи по изкуства;

Кръжок „Сръчко”

2.Любителско творчество (поддържане и изяви на художествени състави);

Фолклорни състави и **формации** ;

Танцов клуб „Венче” – участие във фолклорни празници

Предоставяне на компютърни услуги и интернет - не;

3. Организиране на празници, фестивали, събори, изложби, творчески вечери,

граждански инициативи, спортни занимания и др. с **местно, регионално, национално и международно значение.**

4. Поддържане и доказани изяви на художествени състави и създаване на нови; ангажирано участие в *общинските конкурси, празници* и др. прояви.

5. Специално внимание и подкрепа на младите дарования за включването им в местни творчески инициативи със *заинтересовани институции* относно, културното възпитание младите хора и стимулиране на творческите им възможности /музика, фолклор, традиционни изкуства, краезнание, литература и др. *през летните месеци.*

6. Събиране на материали за културно-историческото минало и етнографията на град Рудозем.

7. Нематериално културно наследство – съхраняване и предаване на традиционна култура, участие в националната система „Живи човешки съкровища –България“ 2020.

8. Нови дейности, заложи в програмата на читалището, в т.ч. работа по проекти, съществено сътрудничество с други културни институции.

Новата програма „Творческа Европа“ /2021-2027/ стартира с приемането на първата годишна работна програма.

Със своите три подпрограми – „Култура“, „МЕДИА“ и Междусекторното направление, „Творческа Европа“ има за цел да:

- Засили артистичното и културното сътрудничество на европейско ниво;
- Насърчи конкурентноспособността, иновациите и устойчивостта на европейския аудиовизуален сектор;
- Насърчи секторни и иновационни и съвместни действия, включително подкрепа за медийна грамотност, независима и плуралистична медийна среда За повече информация: <https://creativeeurope.bg>

- Програма „Културно наследство“ в 2 модула – „Културно предприемачество в областта на културното наследство“ и „ Съхранение и популяризиране на културното наследство“.

9. Осъвременяване на читалищните дейности и услуги чрез обучение на хората от всички възрасти с цел развитие на гражданското общество. Читалището – място за учене през целия живот.

10. Социална политика на читалището, в т.ч. Работа с хора с увреждания и осигуряване на достъп на тези хора до дейността на читалището, етнически малцинства, работа с различни възрастови групи, развитие на доброволчеството (*кратко описание*)

Б. ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ

1. Планувани заседания на читалищното настоятелство и събрания

- отчетни събрания – 1 заседание;
- отчетно- изборни събрания – 1 заседание.

2. Предоставяне на изисквана документация към Регистър на народните читалища в Министерството на културата./ Наредба № 2 от 1 юли 2019 г. за реда за водене на регистъра на народните читалища и на читалищните сдружения

КУЛТУРЕН КАЛЕНДАРЕН

Месец	Събитие	Място	Дата
Март	ОТБЕЛЯЗВАНЕ НА ДЕНЯ НА „БАБА МАРТА“	Детска градина „Възраждане“ Център за обществена подкрепа	01.03.2022г.
	ПОДНАСЯНЕ НА ЦВЕТА НА ПАМЕТНИКА НА ПОЛКОВНИК СЕРАФИМОВ	Град Рудозем, Централен площад	03.03.2022г.
	ОРГАНИЗИРАНЕ НА ПРАЗНИК НА ДАМИТЕ ОТ ТАНЦОВ КЛУБ „ВЕНЧЕ“	НЧ „Възраждане 2013“	08.03.2022г.
Април	УЧАСТИЕ В БЛАГОТВОРИТЕЛЕН КУЛИНАРЕН БАЗАР ПО СЛУЧАЙ ДЕНЯ НА ХУМОРА И САТИРАТА	Град Рудозем, Централен площад	01.04.2022г.
Май	УЧАСТИЕ В ШЕСТВИЕ	Град Рудозем	24.05.2022г.
Юни	ОТБЕЛЯЗВАНЕ НА ДЕНЯ НА ДЕТЕТО С ДЕТСКИ ИГРИ	Град Рудозем	01.06.2022г.
	ОРГАНИЗИРАНЕ НА РАБОТИЛНИЧКА ЗА НАПРАВА НА САПУНИ	НЧ „Възраждане 2013“	07 2022г.
Август	УЧАСТИЕ В ПРАЗНИЧНАТА ПРОГРАМА НА ОБЩИНА РУДОЗЕМ ПО СЛУЧАЙ ПРАЗНИКА НА ГРАДА	Град Рудозем, Централен площад	14-16.08.2022г.
Декември	АТЕЛИЕ „НОВОГОДИШЕН ПОДАРЪК“ ЗА ЦЕНТЪР ЗА ОБЩЕСТВЕНА ПОДКРЕПА ГРАД РУДОЗЕМ И ДГ „ВЪЗРАЖДАНЕ“	НЧ „Възраждане 2013“	19-23.12.2022г.
	ЧЕСТВАНЕ НА ГОДИШНИНА НА ТАНЦОВ КЛУБ „ВЕНЧЕ“	НЧ „Възраждане 2013“	12 2022г.

- Участие в местни, регионални, национални празници и международни фестивали;
- Инициатива от международно и национално значение;
- Участие в international festival;
- Участие с проект Мобилност към НФ "Култура", към Министерство на културата;
- Участия на работещите в читалищата в обучения за повишаване на квалификацията, работни срещи, дискусии и други форми за развитие на капацитета на служителите;
- Участие в обучения на РЕКИЦ „Читалища“:
Онлайн обучение и практикуми, организирано от РЕКИЦ "Читалища" на тема: „Новаторски инициативи през 2024- Европейска година на образованието и повишаването на квалификацията“
- нови листи в Национална листа на нематериалното културно наследство
Обучение от Министерство на културата
Въвеждане в Националната представителна листа две нови листи – Национална листа на нематериалното културно наследство, нуждаещо се от спешни мерки за опазване (**Спешна листа**) и Национален регистър на програми, проекти и дейности, които най-добре отразяват принципите и целите на Конвенцията на ЮНЕСКО за опазване на нематериалното културно наследство (**Регистър на добрите практики**).
- Фалшивите новини в медийното пространство/обучение от Европа Директно/.
- Инициране на социални дейности с различни възрастови групи, хора с увреждания
- Доброволчески инициативи: седмицата на гората - почистване на еко - пътеки и туристически маршрути;
- Подпомагане на населението при бедствени ситуации и др.

ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА:

- брой регистрирани членове, събран членски внос.
- брой посетители на предоставяни от читалището услуги;
- брой читатели;
- брой нови книги и абонамент;
- брой предоставени услуги;
- брой и качество на проведени празненства, концерти, чествания;
- брой организирани групи и постижения;
- брой участия в местни, регионални, национални и международни изяви и конкурси;
- награди от участия в конкурси, фестивали и празници;
- брой кандидатстване и спечелени и финансирани проекти;
- поведени събрания – общи и на настоятелството;
- извършена пререгистрация на читалището в определения от ЗНЧ срок.
- общ бюджет на читалището за предходната година.

ФИНАНСИРАНЕ

- Субсидия от държавния бюджет за делегирани от държавата дейности съгласно чл.23 (1);
- Субсидия за дейност от Община Рудозем съгласно чл.26а (3) от Закон за Народните Читалища;
- Собствени средства от регламентирана стопанска дейност и членски внос;
- Финансиране от спечелени проекти;
- Дарения;
- Управленски инициативи.

СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ОТЧЕТ НА ПРОГРАМАТА

Срокът за изпълнение на Програмата е в рамките на бюджетната 2024 година; Съгласно чл. 26а, ал. 4 от Закона за народните читалища Председателят на читалището представя в срок до 31.03.2024 г. пред Кмета на община Рудозем и Общинския съвет доклад за осъществените дейности в изпълнение на Програмата и за изразходваните от бюджета средства през 2024 г.

При отчитане на дейностите в изпълнение на Програмата ще бъдат отчетени и индикаторите за оценка на изпълнението.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Настоящата едногодишна програма за развитие на Читалище „Възраждане 2013“ е вариант и процес във времето, един от начините, който ще се търси в бъдеще, за да стимулира развитието на общността.

Промени по програмата се съгласуват с читалищното настоятелство и се представят в Община Рудозем.

Изготвил:

Председател на НЧ „Възраждане 2013“ гр.Рудозем

